

**BJURHOLMS
KOMMUN**

Dnr KUN22-54 003

Plan mot hot och våld

Inom kultur- och utbildningsnämndens verksamheter

Föreskrift

Plan

Policy

Program

Reglemente

Regler

Riktlinje

Rutin

Strategi

Taxa

Antagen av KUN 2022-02-28 § 7

Giltig från och med
2022-03-03

Dokumentansvarig
Skolchef

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning	3
Syfte	3
Revidering	3
Andra relevanta styrdokument	3
Ansvar	3
Förebyggande arbete	3
Kunskap	4
Riskbedömning och utvärdering	4
Agerande vid en situation där hot och våld kan uppstå	4
Hot- och våldssituationer mellan elever	5
Hot och våld av elev riktat mot personal	6
Hot och våld av personal riktat mot elev	7
Hot och våld av en utomstående person riktat mot elev eller personal	8
Polisanmälan	9
Orosanmälan till socialtjänsten	9

Inledning

På arbetsplatsen ska det finnas rutiner för hur arbetstagarna bör agera i situationer där hot och våld kan förekomma. Arbetsmiljöverkets kungörelse med föreskrifter om åtgärder mot hot och våld i arbetsmiljön, AFS 1993:2, ålägger arbetsgivaren att arbeta förebyggande och utreda de risker för hot och våld som kan finnas. Utredningen ska resultera i att nödvändiga åtgärder vidtas. Detta är Kultur- och utbildningsnämndens plan för att motverka hot och våld.

Syfte

Skolan ska se till att verksamheten bedrivs så att både elever och personal får arbeta i en god arbetsmiljö och att ingen ska behöva utsättas för någon form av trakasserier, kränkningar, hot eller våld. Planen ska ge stöd och handledning i det förebyggande arbetet och i akuta situationer samt vid uppföljning av händelser.

Revidering

Revidering sker vid behov.

Andra relevanta styrdokument

Riktlinje mot hot och våld, Bjurholms kommun KF 2018-06-11

Rutiner mot hot och våld för anställda, fastställd i kommunledningsgruppen 2018-03-16

Plan mot kränkning och diskriminering som upprättas årligen i alla skolverksamheter

Elevhälsoplan för Castorskolan

Verksamhetens Kris- och stödplan

Ansvar

Arbetsgivaren:

Arbetsgivaren har huvudansvar för att åstadkomma en god arbetsmiljö. Arbetsgivaren ska därför utreda vilka risker det finns för hot och våld i arbetet, genomföra åtgärder för att så långt som möjligt förhindra att elever eller personal utsätts för hot eller våld, samt kontrollera att alla känner till rutinerna.

Arbetstagaren: Enligt arbetsmiljölagen har de anställda skyldighet att verka för en god arbetsmiljö. Som anställd har du skyldighet att känna till planen.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet är viktigt. Varje verksamhet har sitt specifika arbete som beskrivs mera i detalj i verksamhetens plan mot kränkande behandling och/eller i det systematiska kvalitetsarbetet.

Exempel på förebyggande arbete är:

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling (skolverksamheter)
- Värdegrundsarbete
- Rasternas planering, samlade eller uppdelade (skolverksamheter)
- Planerade rastaktiviteter med personal (skolverksamheter)

- Samverkan på olika sätt t.ex. föräldraråd/skolråd eller elevskyddsombud/elevråd/matråd
- Besöksrutiner, t.ex. kan skyltar finnas vid ingångarna. En skola är ingen allmän plats, detta kan man reglera genom att besökare till skola anmäler sig på expeditionen eller på annan lämplig plats i andra verksamheter.
- Uppmärksamhet från all personal på utomstående som syns på skolan. Våga fråga men beroende på situation, gå inte ensam.
- Planera arbetet så att situationer med ensamarbete undviks. Vid förekomst av ensamarbete ska en riskbedömning genomföras och åtgärder vidtas.
- Skalskydd eller liknande som försvårar för obehöriga att komma rakt in i verksamheten.
- Utbildning av personal om hur man kan agera vid hot eller våld. Man kan t.ex. tänka på placering i rummet vid känsliga möten, undvika att genomföra möten ensam om man är osäker, planera tiden för möten mm.¹
- Säkerställa att personal känner till rutiner för hur de kan agera om inrymning, utrymning eller utestängning skulle behövas (se verksamhetens kris- och stödplan).

Kunskap

Ett viktigt inslag i det förebyggande arbetet mot hot och våld är kunskap och medvetenhet. Därför ska innehållet i denna handlingsplan vara känt av alla medarbetare och alltid delas ut till nyanställd personal.

Riskbedömning och utvärdering

Varje år ska en riskbedömning genomföras på enhetsnivå. Denna genomförs enligt årshjulet för SAM (systematiskt arbetsmiljöarbete). Mallen för riskbedömning och handlingsplan kan användas och i den kan åtgärder direkt fyllas i. Skyddsombud och elevskyddsombud ska ges möjlighet till att medverka. I samband med detta utvärderas handlingsplanen från tidigare år. Läs mer om detta i "Rutiner mot hot och våld för anställda, fastställd i kommunledningsgruppen 2018-03-16"

Agerande vid en situation där hot och våld kan uppstå

Tänk på följande i situationer där våld och hot uppstår:

- Försök att behålla lugnet.
- Försök att få kontakt med annan personal.
- Lyssna och försök att komma ihåg vad som sägs.
- Tala lugnt och argumentera inte.

¹ Se mer i "Rutiner mot hot och våld för anställda, fastställd i kommunledningsgruppen 2018-03-16"

Hot- och våldssituationer mellan elever

Hot och våldssituationer kan också omfattas av den arbetsgång som finns i planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Åtgärder	Ansvariga
<ul style="list-style-type: none"> • Den personal som uppmärksammar hot och/eller våld kontaktar vid behov annan personal till hjälp, ser till att eleverna lugnar ner sig, samtalar med de inblandade och gör en bedömning av det inträffade och om vilka ytterligare åtgärder som behövs. 	Personal
<ul style="list-style-type: none"> • Om det behövs, kontakta 112 • Om den utsatta eleven är i behov av vård följer personal vårdcentral/sjukhus tills anhörig har anlänt. • Informera rektor 	Personal till Personal Personalen som uppmärksammat händelsen
<ul style="list-style-type: none"> • Bedömning av den fortsatta processens upplägg/ordning • Vårdnadshavarna till de inblandade kontaktas och informeras • Vårdnadshavarna ombeds vid behov att komma till skolan direkt. I annat fall bestäms tid för samtal • Samtala med inblandade elever och be dem berätta sin upplevelse Av händelsen var för sig. Beroende på ålder, mognad och händelse bedöms om ett första samtal ska ske direkt eller invänta vårdnadshavare. • Vid behov kontaktas de som bevittnat händelsen • Dokumentera det som framkommer • Vid behov, samråd med elevhälsa och/eller aktivera krisgruppen • Om det anses skäligt gör rektor en polisanmälan. • Du är alltid skyldig att anmäla till socialtjänsten om du känner oro för att ett barn far illa. • Handlingsplan för eleven/eleverna upprättas snarast. • Utifrån handlingsplanen fortsatt stötta och följ upp med berörda • Ev disciplinära åtgärder enl skollagen beslutas • Ev stödåtgärder till de inblandade • Ev stödåtgärder till övriga berörda, t.ex. syskon/vittnen. • Uppföljningssamtal med berörda elever och vårdnadshavare • Bedöm vilken information som ska gå ut till personal, elever vårdnadshavare i den egna klassen/andra klasser • Alla olyckor eller tillbud skall rapporteras i kommunens rapporteringssystem för uppföljning. 	Rektor Mentor eller Rektor Mentor eller Rektor Utsedd person Utsedd personal/rektor Närmaste personal/rektor Rektor Rektor Den som känner oro Mentor eller rektor Utsedd personal/rektor elever. Rektor Utsedd personal/rektor Utsedd personal/rektor Utsedd personal/rektor och Närmsta medarbetare

Hot och våld av personal riktat mot elev

Åtgärder

Ansvarig

- Den person som upp uppmärksammar händelsen kontaktar vid behov annan personal, ser till att eleven omedelbart får hjälp av någon vuxen som hon/han har god kontakt med och förtroende för. Den som upptäcker händelsen
- Om det behövs, kontakta 112 Personal
- Informera rektor Personal
- Ärendet hanteras av rektor som beslutar om vidare hantering. Rektor
- Vid behov, samråd med elevhälsa/hr och/eller aktivera krisgruppen Rektor
- Dokumentera vad som framkommer löpande i ärendet Rektor
- Samtal med eleven som utsatts. Beroende på ålder, mognad och händelse bedöms om ett första samtal ska ske direkt eller invänta vårdnadshavare. Rektor
- Vårdnadshavarna till inblandad elev kontaktas och informeras Rektor
- Samtala med inblandad personal. Om personen vill sker detta med facklig representant. Rektor
- Vid behov kontakta andra som bevittnat händelsen Utsedd personal/rector
- Bedöm ev stödåtgärder till övriga berörda, t.ex. vittnen. Utsedd personal/rector
- Gör vid behov en handlingsplan för elev i samråd med vårdnadshavare och ev elevhälsa Rektor
- Insatser gällande medarbetaren hanteras av rektor i samråd med kommunens personalavdelning (HR) Rektor/HR
- Om det anses skäligt kan en polisanmälan göras. Rektor eller utsatt person
- Informera skyddsombud Rektor
- Dokumentera löpande vad som framkommer Rektor
- Utifrån handlingsplaner fortsatt stötta och följ upp med berörd elev/medarbetare Utsedd personal/rector
- Uppföljningssamtal med berörd personal/elev och vårdnadshavare Utsedd personal/rector
- Gör en bedömning om/vilken information som ska gå ut till personal, elever och vårdnadshavare i den egna klassen/andra klasser. Utsedd personal/rector
- Alla olyckor eller tillbud skall rapporteras i kommunens rapporteringssystem för uppföljning. Närmsta medarbetare

Hot och våld av en utomstående person riktat mot elev eller personal

En skola är en offentlig miljö men inte en offentlig plats! Det betyder att en person utan relevant ärende är obehörig och ska uppmärksammas och uppmanas att lämna skolområdet. Om skolans egen personal inte kan avvisa personen, ska polis direkt kontaktas även om situationen inte är direkt hotfull.

Åtgärder

- Hjälプ den som blivit hotad eller attackerad att snabbt ta sig från platsen till en skyddad plats. Lämna om möjligt inte den utsatte ensam.
- Kontakta personal eller annan vuxen i närheten för hjälp.
- Om det behövs, kontakta 112
- Informera rektor om vad som hänt.
- Ärendet hanteras av rektor som beslutar om vidare hantering.
- Vid behov, samråd med elevhälsa/HR och/eller aktivera krisgruppen
- Dokumentera vad som framkommer löpande i ärendet
- Om det gäller en elev, samtal med eleven som utsatts. Beroende på ålder, mognad och händelse bedöms om ett första samtal ska ske direkt eller invänta vårdnadshavare.
- Vårdnadshavarna till inblandad elev kontaktas och informeras
- Gör vid behov en handlingsplan för elev i samråd med vårdnadshavare och ev elevhälsa
- Om det gäller personal, samtala med inblandad person. Bedöm om personens anhöriga ska kontaktas.
- Gör vid behov en handlingsplan med insatser för personal i samråd med personalavdelning/HR
- Vid behov kontakta andra som bevittnat händelsen i syfte att tala om det som hänt.
- Bedöm ev stödåtgärder till övriga berörda, t.ex. vittnen.
- Bedöm om en polisanmälan ska göras.
- Om hot/våld kommer från en närstående till en elev, bedöm om orosanmälan kan vara aktuell. Du är alltid skyldig att anmäla till socialtjänsten om du känner oro för att ett barn far illa.
- Informera skyddsombud
- Dokumentera löpande vad som framkommer
- Utifrån handlingsplaner fortsatt stötta och följ upp med berörd elev/medarbetare
- Uppföljningssamtal med berörd personal/elev och vårdnadshavare
- Gör en bedömning om/vilken information som ska gå ut till personal, elever och vårdnadshavare i den egna klassen/andra klasser
- Alla olyckor eller tillbud skall rapporteras i kommunens rapporteringssystem för uppföljning.

Ansvarig

Den som upptäcker händelsen
Den som upptäcker händelsen
Personal
Personal/utsatt person
Rektor

Rektor
Rektor

Rektor
Rektor

Rektor

Rektor

Rektor

Rektor

Utsedd personal/rektor
Utsedd personal/rektor
Rektor eller utsatt person

Den som känner oro
Rektor
Rektor

Utsedd personal/rektor
Utsedd personal/rektor

Utsedd personal/rektor

Närmsta medarbetare

Polisanmälan

Det finns ingen föreskriven skyldighet för skolan att polisanmäla elever vid misstanke om brott. Det finns heller inget formellt hinder mot att skolan gör en polisanmälan. Om skolan beslutar att göra en polisanmälan ska elevens vårdnadshavare informeras om detta.

Varje situation är unik och därför måste ett övervägande göras från fall till fall om en polisanmälan bör ske eller ej. Vid ett sådant ställningstagande kan följande vägas in: arten av det misstänkta brottet

- elevens ålder
- finns förutsättningar för polisen att utreda det misstänkta brottet (se 31 §, lagen om unga lagöverträdare (1964:167))
- andra särskilda skäl

JO har i ett antal fall ställt sig kritisk till när skolor polisanmäler unga elever då grundtanken är att ansvaret för att lämpliga åtgärder vidtas mot barn och unga som begår brott i första hand vilar på socialtjänsten och inte på rättsväsendet. Om skolan, eventuellt efter samråd med polisen, kan förutse att någon utredning inte kommer att ske menar JO att skolan bör avstå från att göra polisanmälan.

Enligt 5 kap, 16 och 21-23 §§ samt 29 kap 13 § skollagen) är den enda situation när det utifrån skollagen finns en reglerad skyldighet för skolan att göra en polisanmälan om skolan har omhändertagit stöldgods, narkotika, dopningsmedel, knivar och andra vapen eller hälsofarliga varor från en elev.

Kontakta alltid polisen och rådfråga om osäkerhet finns.

Även om polisanmälan görs, måste skolan arbeta med problematiken inom sitt uppdrag.

Orosanmälan till socialtjänsten

Alla som arbetar inom skola, polis, hälso- och sjukvård är skyldiga enligt lag att anmäla om det finns misstanke om att ett barn upp till 18 år far illa eller riskerar att fara illa, dessa yrkeskategorier har s.k. anmälningsskyldighet. Om anmälan görs av en person med anmälningsskyldighet bör den ske skriftligt och som anmälningsskyldig person kan du inte vara anonym. Anmälan görs via e-tjänst på www.bjurholm.se

Den som känner oron lämnar in en orosanmälan till socialtjänsten. Som anmälare behöver du inte vara säker på att barnet far illa, det räcker att du misstänker det. Det är socialtjänsten som ska utreda barnets situation och bedöma om barnet behöver det skydd eller stöd som de förfogar över.

Du bör ha som utgångspunkt att samverka med vårdnadshavare och så långt det är möjligt informera familjen om att en orosanmälan skrivs och varför. För att få en helhetsbild av elevens situation kan samråd ske med skolledning och elevhälsoteamet på skolan innan en anmälan görs.

I vissa situationer, till exempel vid oro för att en elev är utsatt för hot, våld, övergrepp eller vid misstanke om en hedersrelaterad kontext bör du konsultera socialtjänsten

innan du kontaktar vårdnadshavarna. Dokumentera att en orosanmälan är skriven och skickad.

Om socialtjänsten inleder en utredning har du som är anmälningsskyldig också uppgiftsskyldighet. Det innebär att du är skyldig att lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse i socialtjänstens utredning av ett barns behov av skydd och stöd.

Socialtjänstens verksamhet styrs av stark sekretess och de måste alltid bedöma om de kan lämna ut information om en person eller inte. Detta innebär att den som anmäler inte automatiskt får återkoppling på den orosanmälan som lämnats in. I normalfallet kan du få veta att din anmälan har tagits emot och av vem. Normalt kan du också få reda på om socialtjänsten har eller inte har inlett en utredning, alternativt om en utredning redan pågår.

Om du fortfarande känner oro efter att du har anmält bör du göra en ny anmälan.

Finns oro för flera syskon i samma familj bör en anmälan göras för varje barn/ungdom.

Även om orosanmälan görs, måste skolan arbeta med problematiken inom sitt uppdrag.

Är du orolig för en vuxen person som har eller riskerar att få ett beroende eller missbruk, av exempelvis alkohol, droger eller spelande, så kan du också då göra en anmälan till socialtjänsten. Eftersom detta inte omfattas av anmälningsskyldigheten har du då rätt att vara anonym.